

84 (51, 23)
0.16

Рәтбек САФИД-УАҺАС

СҮМБІЛЕ - СҮЛҮ ЖҮЛДЫЗЫМ

алматы

Рәтбек САҒИД-УАҺАС

СҮМБІЛЕ – СҰЛУ
ЖҰЛДЫЗЫМ
/өлеңдер/

ББК 84 Қаз 7-5

Р 26

Жыр жинағы “Мәдени мұра” бағдарламасы аясында Алматы облысының әкімі Серік Әбікенұлы ҮМБЕТОВТІҢ демеушілігімен жарық көріп отыр.

Рецензиялағандар: Тұманбай Молдағалиев, Болат Үсенбаев.

Рәтбек Сағид-Уаһас

Р 26 Сүмбіле – сұлу жұлдызым: Жыр жинағы - Алматы: 2007. 160 бет.

ISBN 9965-21-491-3

Жыр алыбы Жамбыл жерінде туып-өскен талапты ақын Рәтбек Сағид-Уаһастың осы тұңғыш жыр жинағына әр кезде жазылған туындылары топтастырылды. «Өленге әркімнің-ақ бар таласы» демекші, поэзия кеңістігінен өз орнын іздеген оның қаламы әжептеуір төселген, айтар ойы айшықты, тілі жатық. Жыр сүйер оқырман жинақты жылы қабылдайды деп үміт артамыз.

Р $\frac{4702250202}{00(05)-07}$

ББК 84 Қаз 7-5

ISBN 9965-21-491-3

© Р.Сағид-Уаһас, 2007

АЛЛА АУЫЗҒА САЛҒАН СӨЗ

Ес білген ең алғашқы кездерден-ақ тақпақ айтқаным жадымда. Сонда кәдімгідей мәнерлі шығатын болса керек, біздің Тасқұдықтағы жалғыз үйге бір соқпай өтпейтін Байболат, Нәсіпкүл сияқты шопырлар мөз болып, арқамнан қағатын. Бала емеспін бе, танауым делдиіп, тағы айтатынмын.

Бір, екі, үш!

Жастар – алып күш.

Отан қорғау жолында,

Сен-де алға түс! – деген, марш екпінімен жазылған әлгі тақпақ әлі есімде. Сөзіне қарап, сірә, өзі ертеректе, соғыс жылдары шыққан-ау деп топшылаймын. Әдемі, әсерлі, жаттауға жеңіл, жас баланың санасынан өмір бойы өшпейтін осындай тақпақтар шығар, адамды қаршадайынан өлеңге жетелейтін.

Кейін қабілетімді жіті таныған, өзі талай жыл бастауыш мектепте мұғалім болған әкем менің қолыма көп ойланып жатпай-ақ, «Батырлар жырын» ұстатты. Бұл кітап алғашқы ұстаздарымның бірі болды. Тіпті, жан азығы деген ұғымның бастауын ашқан да сол.

Осылайша өлең менің жан өзегіме жол салды. 1971 жылы мектептің алтыншы сыныбында жүргенде, бірге оқитын бір қызға арнап, үшінші тоқсанда алғашқы өлеңімді жазғаным есімде. Төрт шумақ, он бір буынды кара өлең болатын. Қалды бір жерде жоғалып. Алғашқы туындының қадірін аңдар кез бе, құнттамаппыз. Мүмкін, өлең дейтін өлең де емес шығар, бірақ тұңғыш баладай қадірлі болса керек еді. Амал қайсы, сақтай алмадық.

Бірте-бірте ептеп жаза бастадық. Әр нәрсеге деген көзқарас, балалық, жастық шақтағы албырт сезім өлеңнің әртүрлі кейпінде қағазға түсіп жатты. Әрине, көркемдігі, ширатылысы қазіргідей емес. Сонда да, «іштен шыққасын» ыстық. Біразын «Жауқазын сезім бүршігі» деген атпен осы тұңғыш кітабымызға кіргізуді жөн санадық.

Мен қазақ поэзиясына жастай қанығып өскендіктен, бозбала шағымызда Мұқағали мен Тұманбайдың, Төлеген Айбергенов пен Мұхтар Шахановтың өлеңдерін ерекше ұнатып, жаттағандықтан, Жұматай Жақыпбаевтың бекзат әлемін қасына ілесіп жүріп сезінгендіктен, Есенқұл Жақыпбеков пен Мейірхан Ақдәулетовтің, Әбубәкір Қайранов пен Светқали Нұржановтың, Бауыржан Үсенов пен Гүлнәр Салықбаеваның, өзге де көптеген қазақ ақындарының жырларын түсініп, тұшынғандықтан, біразымен жақын араласқандықтан шығар, өлеңнен іргемнің ажыраған күндері болмапты.

Алайда, осынау саңлақ сөз зергерлері сияқты адамның жан дүниесін шымырлатар ширақ жырлар жазу көпке дейін ырқымызға көнбегенін және айту керек. Мүмкін, біздің талаптануымыз кем түсті ме, кейде өз ішімізде отырған қатал сыншыдан қатты сескендік пе, әйтеуір, көкөрім дүниелеріміз көкейімізден шықпады. Сөйтіп, біраз уақыт оздырдық.

Енді қарасақ, әжептеуір жаза алатын сияқтымыз. Шымшымдап шығарған өлеңдеріміз тасада қала берсе, обалын арқалау да адамға ауыр көрінеді. Нартәуекел, Алла аузымызға салған сөзді сол табиғи қалпында, төрт бөлімге топтап, жылдар ретімен жіктеп, жұртқа ұсынып көрейік деп шештік.

Және бір айта кетпегіміз, әр кезде, әртүрлі адамдармен ди-дарлас болдық, жан райымен жақын тартқан шақтарымызда жыр арнадық. Осы күні әркім-әркім арнау жыр — одаларының пәлендей абыройлы еместігін айтады. Көбісі конъюктурамен таразыланып жазылады деп жазғырады. Десе де, «өз сөзіміз — өзіміздікі». Сол кездегі сезімімізді де, сөзімізді де замана райына қарай енді қайта түзете алмаймыз. Жинақтың тұтас бір бөліміне енгізілген арнау жырлар біздің өміріміздегі әр кезеңнің дерегі, өткен тарихымыз. Тарихты өзгерту адамның қолынан келмейді. Сондықтан, қалай болғанда да, уақыт өзгерді екен, саясат өзгерді екен, адам өзгерді екен деп, «өзіміз тапқан бала» — өлеңнен бас тартпаймыз.

Ендігі төрелігі өздеріңізде, қадірлі, оқырман.

ТУЫНДЫҒЕР.

7. ЖАУҚАЗЫН СЕЗІМ БҰРИШТІ

Қызықтырған ата-анасын қиғаш айтып сөздерін,
Қиялдайтын ертегіні, дүниені өзге бір.
Қайран менің сол дәуірім –
Қайран менің балалық шақ кездерім!

Алыстағы сағымдарға жетемін деп ойлаған,
Сол сағымнан шаршағанша айырмаған көздерін.
Болмашыға бүртия қап, болмашыны тойлаған,
Қайран менің балалық шақ кездерім!

16 желтоқсан, 1973 жыл.

«Туған жер, шіркін, қандай ыстық едің!»
Бұл сөзім сағынғанда айтқан менің.
Ойласам өткендерге көз жүгіртіп,
Үлестерің көп екен қосқан сенің.

Өзіңе, жырға ғашық бір балаңмын,
Шаттанып сен туралы жыр жазамын.
Тауларым, даламменен дидарласып,
Сылдырлап өзеніммен бірге ағамын.

Бірге ағамын, самал боп бірге есемін,
О, туған жер, өзінмен тілдесемін.
Махаббатым болмаса саған деген,
Айтшы, қалай онда мен күн кешемін?

Ыстық маған белдерім, асуларым,
Сүйем шексіз барлығын, жасырмаймын.
Қабыл алғын туған жер, осы жырын,
Мәңгі ғашық өзіңе жас ұланның.

қаңтар, 1974 жыл.

ДОСЫМА

/ Тілепбергенов /

Ойлаймын сені, есіме алам осы күн,
Сағынам сені, есіме түссе есімің.
Көңілі бөтен демегін досым ешқашан,
Хат жазбай жүрген досыңның.

Ойлаймын сені,
Есіме түссе өмірдің өткен бір күні,
Сағынам сені,
Елесі қалған өткізген күндер күлкілі.
Сонда бір өзім масайрап досым қаламын,
Кәдімгі соғып алғандай қызыл түлкіні.

Балалық шақты ойыммен бір сәт кеземін,
Сол кезде сені сағынғанымды сеземін.
Ұмытты деп ойлама досым, өмірдің
Екеуміз бірге өткізген сол бір кезеңін.

ақпан, 1974 жыл

* * *

Ренжіп сонда, қапа боп маған со күнде,
«Осындай өртке жүрегің жансын» дедің бе?
«Басымнан өткен осы бір жағдай сенің де
Басыңа келсін!» дедің бе?..

17 мамыр, 1974 жыл

* * *

Қайда кеткен сағымдар секіретін белестен,
Кеше ғана көктем келіп,
Жаз шыққаны кеше ғана емес пе ед?
Бүгін міне, күз келіпті, ертең қыс та кеш емес,
Жапалақтап қар боратып, боран соғып, жел ескен.

26 тамыз, 1974 жыл

БАЛАЛЫҚ ӨМІР ОРАЛМАС

/Әбілғазыға /

Гүлдер де құрап, шөптер де бір кез солады,
Ақ нөсер жауып, сарқырап арна толады.
Жапырақ түсіп, сыйдынып қалар ағаштар,
Суық жел соғып, нағыз күз сонда болады.

Ақша қар борап, ызғырық боран соғады,
Ашушаң аяз бетінен қайтқан жоқ әлі.
Шыныменен-ақ қытымыр қыс та кепті деп,
Таңданып талай қарарсың әлі жоғары.

Қар суы симай, сарқырап ағар салаға,
Қызыққа батар кәрі де, жас та, бала да.
Көптен күткенің – көктем де келер сол кезде,
Шөптер де көктеп, бәйшешек гүлдер далада.

Күлкіге кенел, көтергін сонда еңсені,
Айтарсың өзің : – «Көңілімді көктем теңседі».
Даланың гүлі – алқызыл қызғалдақтармен
Сыйлармын сонда мен сені.

Масайрап жаз кеп, масайрап өтіп кетеді,
Кідірмес уақытың, оған да көзің жетеді.
Ұқсамас мүлдем болашақ жаз бен өткенге,
Қызыққа толы тағы бір жазың өтеді.

Тағы бір қадам жасайсың өмір жолында,
Артыңда қалар тағы да биік бір асу.
Шығарып салып қызықты жазды тағы да,
Күлімдеп қарап тұрасың.

Қуанып қатты, шаттыққа батқан кездерің,
Аз болмақ емес, айтқаным менің – сезгенім.
Куә да болар әлі де талай қызыққа
От шашып тұрған көздерің.

Бәрі де бәрі, бәрі де қайта болады,
Ақша қар борап, ызғырық боран соғады.
Әлі де талай бақытты күндер кез келіп,
Жүйткіген көңілің толады.

Бәрі де болар, сенемін,
Сондықтан саған айта алам,
Кезің де болар түңілген, яки, тайсаған.
Болғанмен бәрі,
Болмайды-ау, енді ешқашан,
Балалық өмір қайтадан!

қараша, 1974 жыл

СУЫҚТӨБЕ – АСҚАР БИГІМ

Алыстан көрсем мұнартып тұрған кезінді,
Қызығуменен айыра алман көзімді.
Өзге таулардан биіктеп бара жатқандай
Сезінем кейде өзіңді.

Тұлғана сенің қызығуменен қараймын,
Шыңыңды сенің өмірде биік санаймын.
Тілдеспегелі өзіңмен асқақ Суықтөбем,
Өтті ғой міне, талай күн.

Барармын бір күн сағынышымды арқалап,
Білемін оны, ұмытам бәрін барсам-ақ.
Кеудемде менің шөкімдей кірбің болса егер,
Өзіңді көрсем тарқамақ.

желтоқсан, 1974 жыл

Жүрегің жырға, көңілің нұрға толсын, – деп,
Жаңа Жылың жақсылық жылы болсын! – деп,
Бақ тілеймін, Әбекем, саған әрдайым,
Қуанышың болсын көп!

31 желтоқсан, 1974 жыл.

Он жыл бойы оқушылық өмірмен,
Артта қалды балғын дәуір – балалық.
Кеше ғана ұзақ болып көрінген,
Қалды жылдар артымызда саналып.

Алдымызда талай қиын сынақтар,
Талай қиын күтуде өмір өткелі.
Сондықтан да ел сенімін біз ақтап,
Самғамақпыз қыран болып көктегі.

Ақкудай боп айдын көлде қалықтап,
Дос құшақты ешуақытта жазбауды,
Биік ұшып көк аспанда шарықтап,
Қалаймыз біз қыран болып самғауды.

Дос-жаранға мейірімді жанымыз,
Ойламаймыз ешуақытта жамандық.
Әрқашан да мөлдір таза арымыз,
Мақсатымыз – әрқашан да адалдық.

Туған елдің тапсырмасын жүктеген,
Орындаудан ешуақытта талмаймыз.
Ұлынан ол биіктікті күтсе егер,
Көк аспанда қыран болып самғаймыз.

қаңтар, 1975 жыл

АНАМ ШӘМШИЯБАНУҒА

Рәтбегім, күнім деуші ең, Күн деуші ең,
Жаман болма, тура жолмен жүр деуші ең.
Өзің барда, асыл сөзің бар кезде,
Өмірдің көп сырларын мен білмеуші ем.

* * *

Жетпеді саған дауысым менің,
Сезбедің бәлкім, мұңымды.
Төзімді сарқып тауысып едім,
Жалыққам санап күнімді.

Келмеді сенің хаттарың маған,
Ойламан кінә артуды.
Жадымда мәңгі жатталып қалған,
Сағындым бейнең, дауысыңды ...

1978 жыл

ОТҚА ТҮСКЕН ХАТ

Мен сені аңсайтынмын.
Мұң құшағында онаша қалған сәттерде,
Ымырт үйіріліп, жабылған кезде ақ перде,
Аңсайтынмын да, жыр жазатынмын құлшынып,
Сыр жазатынмын, ашылған аппақ дәптерге ...

* * *

Мен жыр жаздым әрдайым өзіне арнап,
Жүрегіме бір ғажап сезім орнап.
Сені ойласам кеудеме мұң қонақтап,
Шықтым талай түндерден көз іле алмай.

Ешбір әуен жететін емес бүгін,
Құлақ түрсем тек қана сені естідім.
Сенен алыс кеткесін шығар, бәлкім,
Менің бүгін көңілді еместігім.

Сонау шағым есімде, сені аңсадым,
Көз алдымда бұлдырап нелер сағым.
Қайта оралды алыстан үміт жағып,
Ұмыт болған көктемгі балауса күн.

Бар сырымды тізбектеп ақ қағазға,
Ақтарыла өзіне хат та жазғам.
Бірақ, соны амал не, жолдай алмай,
Салып жүрдім үнемі отқа маздақ.

Жалған! — дедім, барлығы бекер дедім,
Мені ешқашан түсінбей өтер, — дедім.
Егер сонда бел бусам тәуекелге,
Құлағыңа дауысым жетер ме еді?

Сөздеріме ендігі сенбес дедім,
Бір тоңған гүл — махаббат өнбес дедім.
Менің тұнжыр түрімнен секем алып,
Серіктесіп арманға ермес дедім.

Білмеймін мен сол кезде ақ таңымды,
Жүрегімді отқа сап жатқанымды.
Саған деген ең іңкөр сезімдерді
Суырып ап кеудемнен жаққанымды.

қазан, 1979 жыл

Сенсіз өткен күндерімді
Күнгірт тұман тұмшалады.
Не істерімді білмедім де,
Жұттым үнсіз мұң шарабын.

Кешеуілдеп арай таңым,
Атып жатты көңілсіздеу.
Көкжиекті орай сағым,
Алға тартты өмір — сұрлеу.

Бүгін міне, кеудемдегі от
Жана-жана басылды.
Шаттық гүлім бөлмемде жоқ,
Айтшы, оны кім жасырды?!

* * *

Көктем келді.
Енді бәрі жақында жайқалады.
Сылдырлаған бұлақтар сай табады.
Сыбдыр қағып құрақтар айтар өнін.
Мүз құрсаудан құтқарып сай-саланы,
Сыршыл өзен сылқылдап қайта ағады.
Ұлы үйленіп, той жасап, бір жасарып,
Аналардың көңілі жай табады.
Көктем келді.
Кешікпей көп қуаныш
Келетіні қазірден байқалады.

наурыз, 1981 жыл

СЕЗІМ ТАМШЫЛАРЫ

Сен менен алыстасың, күнім!
Тағы да сені сағындым.
Жалғыз қалғанда сыйынар пірім,
Тағы да саған табындым.
Шертесің барлық сезімнің қылын,
Сырлы әуен төккен жанымның,
Тек сені ғана аңсайды жырым,
Ырқына көнбей сабырдың.

маусым, 1980 жыл

* * *

Жоқ аруды аңсатып қазақтағы,
Көктем өтті, басымнан жаз аттады.
Мен жазбаған жырларды соған арнап,
Бәлкім, біреу бір кезде жазад тағы.
Мандымаған сезімнің мазак таңы,
Азаптады жанымды, азаптады...

Деп ойлап өзгерермін,
Өзгеге кез келермін.
Өткізіп алыппын-ау, бар уақытымды.
Тек сенен басқа қонбасын өзге өлеңнің,
Өзінді соншалық сағынатынымды,
Алдына келіп бәрібір табынатынымды,
Қалайша сезбегенмін!..

желтоқсан, 1980 жыл

II. ЖАНЫМНЫҢ ЖҢКӘР ШЫН СЫРЫ

АЙТА АЛМАҒАН СӨЗІМ

Бір ащы мұң алды ғой қоршап тағы,
 Құрбым, сенің кейпің-ай, сол шақтағы.
 Кірпігіңнен үзіліп түсті неге,
 Жасырынған сезімнің моншақтары.

Сезгенменен жаныңның күйзелісін,
 Жүбата алмай, қайтейін, күйген ішім.
 Кеудеңдегі бұлқынған ғазиз жүрек,
 Кінәлі емес, әрине, сүйгені үшін.

Тереңінен көзіңнің сыр ұққанмын,
 Мен ғой бүгін бейне бір суытқан күн.
 Жауар бұлтай түнеріп тұрған мына,
 Тұнжыраған түрімді ұмыт мәңгі.

Түсінгенмен жаныңның нәзік сырын,
 Келе алмаймын қасыңа, жазықтымын.
 Айта алмаған сөзімді қалам алып,
 Отырғаным дәптерге жазып бүгін.

4.08.1981 жыл

КЕЗДЕЙСОҚ КЕЗДЕСУ

Бір бөліскен тылсымның түнгі сырын,
 Бірге кешкен жусанның күзгі шығын,
 Ғашық болған ұяң қыз барады өне,
 Құшағына құндақтап тұңғыш ұлын.

Кетті әнеки, қарамай, елемей-ақ,
Өзін аяп барады-ау, не мені аяп.
Мен де өкіндім, біздерді өткен күннің,
Кеткеніне шаттыққа бөлемей-ақ.

Барады өтіп,
Жүзінде торығу бар.
Әттең, маған кеш енді соны ұғуға.
Мүмкін оны қинаған шығар бүгін,
Тар көшеде кездейсоқ жолығу да.

Мені мүмкін көрсе де байқамады.
Керегі не сезімін шайқағаным.
Асыл құрбым, гүлі едің жасыл қырдың,
Жасын жырмен мен бәрін айтам әлі ...

20.10.1981 жыл

* * *

Көгімде қалған шынарым,
Өзіңсіз жалғызсырадым.
Өткенге мойын бұрғызбай,
Әкетті дүлей мына күн ...
Кеудемде қалды із қандай?

Сиреді сенім артар жан,
Жанымда қазір жалқы арман.
Тереңге қымтап сезімді,
Сөзімді толық айта алман.
Өртеніп іштей өкініп,
Ләззат іздеп «сайтаннан» –
Бетінен сүйдім ызғардай.

Осындай бүгін хал біздің,
Өзіңсіз мәңгі жалғызбын.
Сағыныш болып санамда
Сағымы қалды сан қыздың ...

... Түсіме кіріп түнде сен —
 Есімнен тағы таңғыздың ...
 Қайтейін енді жыр жазбай?..

Енді бізді алдан күтер қандай бақ?
 Қартаярмыз, өкінішпен қайғы ойлап.
 Бөлек тағдыр бұйырғасын бөтен боп,
 Бірте-бірте сезім — кеме қайраңдап,

Қалатынын, мойындау да бір азап.
 Мәңгі жасыл бола алмайды мына бақ.
 Осы жолдар, жаным, сенің кіршіксіз
 Көңіліңе бір елеусіз мұрағат.

Деп ұққайсын, елжірей бір еске алып.
 Өткен күнді барлығынан кеш қалып.
 Бірақ та біз екеумізді ешқашан
 Бақытсыздар санатына қоспалық.

17

«Бақыттымыз!» демесіміз және аян,
 Баянсыз боп шықты күндер баябан.
 Бүтін деп те айта алмаймын өмірді,
 Қуанышын екеумізден аяған ...

1992 жыл

Кездесіп саған соңында өткен ғасырдың,
 Күл бола жаздап, бұл бола жаздап басылдым.
 Сырымды жұрттан келсе де қанша жасырғым,
 Өсекші — өлеңге жем болып міне, шашылдым.

Өзің деп сеніп, үлбірек нәзік үр қызы,
 Тартты да тұрды тәлкек қып тағдыр жұлдызы.
 Шын асыл сезім нұр құйды жарық кеудеме,
 Қалдырған ұмыт көгілдір көктем қырмызы.

Қоғамның барлық кеселі және шешегі –
Осылар! – деді, біз жайлы ауыл өсегі.
Көз салсақ сонда таразы басы тең екен,
Бағымыз дағы, сорымыз дағы – бес елі!

Суыртпақ тартып сұраған сәтте, мен егер:
«Жаза басыппын, жаңылдым» десем, сене ме ел?!
– Жаныма менің кендігін сыйла жаһанның,
Гүліме менің жазира ғұмыр бере гөр! –

деген тілегім Тәңірге жетсін ынтығым,
Мезгілсіз жанып, жылт етіп сөнген шырпымын.
Сен маған мәңгі сағыныш болып қаласың,
Ұмытам десем, ұмыта алмайтын тылсымым.

Кеудемді тербеп сыйлаған өзің тәтті мұң,
Басымнан кейде баянсыз өтіп жатты күн.
Өмірде дәйім жанынан табыл жақсының,
Шуақтай жарық жаныма жақын шаттығым!

Жалыны шарпып жарқ ете түскен жасынның,
Жаным-ау, қанша түндерде ұйқы кашырдым.
Қымтап-ақ едім, жыр – парак болып ашылдым,
Кездесіп саған соңында өткен ғасырдың...

27.12. 2001 жыл

Балапандай бал қылықтым,
Шамын жағып мәңгі үміттің,
Нәзік сезім, наз күлкіңмен
Жан жүректе жаңғырықтың.

Армандарым, жанған бағым,
Сағынышым – сарғалдағым,
Алаулайды, тербеледі,
Сандуғашың салғанда өнін.

Нұрға бөлеп, сырға бөлеп,
Тұрған ерек, тұлғаң ерек.
Шынар – шыңым,
Шын аршыным,
Жыр аршыдым, бір көре кет!
Пәруана боп іздеген ек,
Отқа түстік біз көбелек!

... FA

Көзім тоймай көркіңе мен,
Нұр сезімге елтіген ем.
Таудан соққан самалдай боп,
Жанымды, рас, желпіген ең.

Пәк деп ойлап, ақ деп ойлап,
Желден өзге жоқ деп ойлап,
Отпен ойнап, қиял кешкем,
Қателескем, бақ деп ойлап ...

Әркім көріп қызықтайтын,
Ырыстайсың жұғыспайтын.
Жалтырап-ақ тұрсаң дағы,
Ит жалаған ыдыстайсың.
Қап!..

ТЫРС ЕТПЕЙ ҚАЛДЫ

Ай дидарлы ару аңсарым еді,
Таңсәрім еді арайлы.
Жаным да жасыл талша гүлдеді,
Жұпары ашып сарайды.

Аңсарым жайнап қарсы алып еді,
Тамсанып еді көрген ел.
Сол бір бағымды қанша күндеді,
Айналамдағы пенделер.

Еркіндеу ерке жігіт-желендей,
Елтіген жастық отынан.
Есіктен өзі кіріп келердей,
Елендеп әр сәт отырам.

Жалғыздық ылғи жанымды қажап,
Жабықтым.

Азык – шекер мұң.
Сағынған оны шағым да ғажап,
Сағымға балап өтермін.

Өмірде мәңгі кім қалар дейсің,
Бақидан ақыр шам жағар.
Тілегім қайбір тыңдалар дейсің,
Әйтсе де, естір Алла бар –

деген үмітпен жылжиды күндер.
Сырғиды көзден тамшы жас ...
Үрейдің отын үңгиді бір жел.
Көн мейлі, көнбе, қарсылас.

Бәрі де кетті,
Баянсыз екен ...
Қасымда жалғыз қалды өлең.
Арбасын арман қалай сүйретем,
Дел-сал ғой мына бар денем?

Көтерем қайтіп бұл қайғы жүгін,
Болмады неге жол ортақ ?
Жүрекпен бірге сыздайды бүгін,
Саз кешкен кеше толарсақ.

Тырс етпей қалды,
Сыр төкпей қалды,
Үркектеп көңіл қияли.
Осындай кезде бір шертпей ме әлгі –
Сүгірдің күйін Уәли ...

* * *

Сезім өлді.
Сөзім де енді керексіз.
Себепсізден себепсіз-ақ торығам.
Өзім іңкәр адам көптен дерексіз,
Дерек те енді керексіз-ау, соны ұғам.

Іздесем бе, жиып қойып ұятты,
Осы ойменен арпалыстым мен неше.
Бірақ, мені ұмытқаны сияқты,
Оны мен де ұмытайын ендеше,

деп көріп ем, келмеді ғой түк әлім.
Тағы соны сағынумен батты күн.
Сол ғана екен сәуле шашқан шырағым,
Сол ғана екен шұғылалы шаттығым.

— Сіз жеңдініз!
Шамам бітті ақырғы ...
/Күбірлеймін дәл осылай деп іштен./
Мына біздей шарасыз бір пақырды
Аясаңыз қайтер еді, ПЕРІШТЕМ?!

* * *

Сен туралы ойлай-ойлай жалықтым,
Ойламай да тұра алман.
Кезектескен түнжыр түн мен жарық күн,
Тек өзіңді сағынудан құралған.

Сонша жылдам өте шықты гүл көктем,
Бозторғайым шырылдап.
Әрең алып қалдым сонау дүрмектен
Жүрегімді жыртыстайын жырымдап.

Тікен де емен, гүл де емеспін іңкәрім,
Сезер оны түйсігің.
Аңқылы бар менде байтақ қырқаның
Кермек дәмді жұпар жусан иісінің.

КЕШ!.. ҚОШ!..

Еске алсаң жаның жылынар,
Өтті ғой талай серілік.
Кім кешер,
Және кім ұғар,
Кім жоқтар мені егіліп?!

Ұшырған құсым түспеді,
Ұсынған қолым жетпеді.
Үзіліп кетті іштегі
Сезімнің нәзік шектері.

Көгілдір көктем «Қош!» деді,
Барады жазым қол бұлғап.
Кешіре алсаң,
Кеш мені,
Аңсарым едің ең қымбат!..

Жастық-ай, жастық,
Қош енді –
Жаксы да, жаман өтті күн.
Шаңдатар сенің көшенді,
Шарасыз ғашық жоқ бүгін.

Өзің деп тулап жүрегім,
Көңілден бейнең өшпеген.
Ақырғы құмбыл тілегім –
«Кеш!» деген және «Қош!» деген.

Жалғаннан жайдай өте алам –
Соңғы рет көктен Күн күлсе ...
Дәл осы сөзді екі адам,
Бір-біріне айтып үлгірсе ...

* * *

Білем, білем, күтіп жүрсің менен жыр,
Сенің көркің елжіреген өлең-дүр.
Көзіме оттай басылып ең көргенде,
Өмір бойы гүл сезімге бөленгір!

Жаратылған Күншығыстық үлгімен,
Сырлескілі, сүрме қасты сүмбілем.
Мен де сол бір Саят-Нова тәрізді,
Бір жымыған райыңа ділгір ем.

Бұл өлеңнен биік сенің өз баған,
Сен ғазалсың ешбір ақын жазбаған.
Көзіңдегі тұңғықтай тереңсің,
«Мың бір түннен» шыға келген Шаһ-задам!

Зада сынды заты текті дара қыз,
Жақындасақ, аластайды арамыз.
Сен екеуміз жасыл баққа қарайлап,
Қимай-қимай қол бұлғаумен барамыз.

Көктем ғажап, нетен ғажап нұрлы шақ,
Гүл сыйласам жарасар ед бір құшақ.
Бірақ, саған Ұзынағашты қидым мен,
Кешегі өткен Қожа Хафиз дүр құсап.

Түр, сымбаты тотыдайын гөзәлім,
Біздің жаққа түссін жиі назарын.
Өзің жайлы шын толғанып, шымырлап
Жыр арнадым, келгенінше өз әлім ...